

Začenja se **Festival Sanje v Medani**

RA KOPER, 25.8.2015, OSTALO, 10:03

In gremo zdaj v Goriška Brda, kjer se jutri začenja 14. **Festival Sanje v Medani** in Šmartno, pravljica vas, ki ga pripravlja **Založba Sanje**. Letošnji festival prinaša nekaj novosti, med njimi tudi to, da vsi dogodki ne bodo več brezplačni. Zato se vam spleta zavrteti kakšen telefon ob 10:45, ko bomo v zvezi z Medano postavili eno nagradno vprašanje. En pravi odgovor bo nekomu prinesel dve vstopnici za eno od prireditev po izboru organizatorja. Ampak gremo naprej k prispevku. Del festivalskega dogajanja bo letos tudi na Dobrovem in v Vipolžah. Več o tem, kaj vse se bo dogajalo pa v prispevku Lee Kemperle.

LEA KEMPERLE: V Goriških Brdih bo od jutri naprej ponovno pravljica in sanjavo. Na **festivalu Sanje v Medani** in Šmartno, pravljica vas se bodo med sabo prepletale glasba, poezija in gledališče. 14. festival se bo začel pravljica. Več, **Tjaša Koprivec** iz **Založbe Sanje**.

TJAŠA KOPRIVEC (Založba Sanje): Povsem pravljica obarvana sreda se nam obeta, zakaj takrat poselimo Šmartno, ki je tako in tako pravljica vas par excellence. Na ta večer bomo najprvo radovedno zrla v drobne, nadvse rahločutne ilustracije Jane Kocjan, ki sicer večino leta preživi na Norveškem. Tokrat bo z nami v obliki čisto posebne razstave ilustracij. Tisti, ki sodite med nizkorasle se boste morali povzpeli na prste ali prstke, če merim na otroke in potlej boste skozi kukala zrla v svet ilustracij, kot jih misli, diha, občutljiva duša Jana Kocjan. Večer bova otvorila z Andrejem Jusom, režiserjem, scenaristom in tudi pesnikom. Le nekaj tega je pri **Založbi Sanje** izšla njegova pesemska knjiga Na trati in prav res, njegovi podplati, po pravilu bosi se sprehajajo po vsem svetu in postavljajo vprašanja na mestu. Odgovori so pa še nekaj bolj na mestu, duhoviti, topli, srčni. Ob pol osmi večerni uri se bo odprl zastor za predstavo teatra Papelito Totem. Je poseben, lasten prostor, ki ga naseljujeta Sanja Fidler in Brane Solce. Bo pa tudi muzikalen, predvsem pa bo čutiti papirnate lutke, ki so mestoma divje, drugič spet zanihane v hrupno tišino. Na večer, ko bo mrak vse gostejši in noč vse bliže, bo zaslišati pravljice, ki jih bo tkalo vreteno Frana Milčinskega, zlasti velikega pripovednika Frana Milčinskega. Izbrala sem pravljice, ki so neizrekljivo lepe, a so mestoma tudi strašne in boleče. Določene bodo, obljubim, tudi navihane, zato morda na tem mestu povem, da bodo to pravljice za otroke, a morda še malo bolj za odrasle otroke. Večer bo svoje končno ločilo dočakal s koncertom Bojana Drobeža, izjemnega virtuozna na kitari.

KEMPERLE: Dogajanje se v četrtek seli na grad Dobrovo.

KOPRIVEC: **Sanje v Medani** so malce hudomušno ime, ker napovedujejo dogodke zgolj v Medani, ki je resna toliko načinov ljuba vsem nam, a v resnici se bo festivalsko vrvenje dogajalo tako na dvorišču gradu Dobrovo, kot tudi pod krovom vile Vipolže prvič letos. Tako bomo v četrtek prisluhnili prvim pesniškimi glasovom in sicer ne na Gradnikovi domačiji, temveč prav res na grajskem dvorišču v Dobrovem. Večer bo predrla občutljivost Iva Svetine, nato bo slišati močan mlad pesniški glas Veronike Dintinjana, pa nato Roka Vilčnika in njegovo Vsemirje, potem pa se bo nebo nagnilo v svojo globoko modrino in takrat bodo z nami člani zasedbe Patetico s starim in novim gradivom, ki čez in čez diši po poeziji seveda.

KEMPERLE: No, potem v petek pa se selite v Medano.

KOPRIVEC: Tako je. V petek se preselimo pod krošnjo murve, krošnjo, s katero se vsako leto znova pogovarjam ponižno in previdno, zakaj, murvina kuštra je zelo svojeglava. Petek bo bogat. Slišali bomo mostarskega pesnika, misleca Marka Tomaša, z nami bo poetika, ki gre v šir in globino Miklavža Komelja. Z nami bosta tudi Dražnarjuva vampa, ki kritično mislita ta svet, ki je po večini narobe in naslonili se bomo na ženstven bok, ženstvene poezije Simone Kopinšek, ki pa je precej več kot to. Zaključni poudarki bodo poudarki v poljanskem narečju, ali bolj točno, poljanskem jeziku Janeza Ramovša. Njegova pesemska iskra bo dozorela v nastopu Uršule Ramoveš, soproge in Fantov z Jazbecove grape, ki bodo poleg Janezove poezije izvrševali še pesniško misel Marije Dolinar.

KEMPERLE: Sobotni večer je že tretje leto zapored posvečen **Svetlani Makarovič**...

KOPRIVEC: Sobotna krona bo tretje leto zapored pripadla veliki umetnici **Svetlani Makarovič**. Tokrat odo pod žarometom njeni nedosežni šansoni. Slišati bo tako **Svetlano Makarovič**, kot goste, ki jih je previdno izbirala. Tako boste šansone, ki ste jih poprej vselej zelo čutili skozi vokal **Svetlane Makarovič**, doživeli drugače. Vsak bo namreč imel intimni poudarek interpreta, ki je sprejel posamični šanson v svoj naročaj. Tako bodo zveneli Janja Majzelj, pa Ivan Peternelj in Višnja Fičur, a tudi Ljerka Belak, Aphra Tesla, Ivan Rupnik. Glasbeno bodo godli, občasno pa tudi vokalno Joži Šalej, Nino de Gleria, Jelena Ždrale in Blaž Celarc.

KEMPERLE: Pravljično pa bo v Šmartnem tudi v četrtek, petek in soboto.

KOPRIVEC: Res je. Pravljična vas bo vztrajala, zamaknjena, čudeča se. V četrtek bo čutenje obarvano z daljno Azijo. Zašelestelo bo, zakaj Vid Sever nam bo predstavil kamišibaj, japonsko papirnato gledališče z drznimi poudarki, o katerih pa ta trenutek raje ne bom spregovorila. Gledališče sem namreč že doživela, potem ko ga usmerja, krmari, lepše rečeno Vid Sever in lahko povem, da je navihano, da je samosvoje in da je bistroumno še in še. V petek bo začutiti primorsko viharjenje. Z nami bosta Kaja, Aleš Luznar in Mojca Stubelj Ars. In še sobota je tista, ki nas pričaka, obstopi s pravljичnim nativom. Ob 18. uri boste deležni predstave Lutkovnega gledališča Ljubljana Ti loviš in nato še pripovedovalskih ocvirkov Roka Kušlana, enega izmed otrok Dveh grošev fantazije Radia Študent.

KEMPERLE: Del dogajanja bo letos prvič tudi v vili Vipolže.

KOPRIVEC: Vila Vipolže bo v svoj objem sprejela kritično misel, misel, ki bo literarno pretehtana in si bo dovolila biti tudi družbeno politično relevantna. Govorci se bodo naslanjali na premisel Srečka Kosovela, kot jo je izrazil v enem od svojih premislekov, točneje v enem od svojih esejev »Življenju nasprotne oblike bodo propadle«. Ta misel, ki je v resnici potentna pesemska misel bo navdihovala lucidne sogovornike, ki bodo podali vsak svoj ekspoze, potem pa je pričakovati, se bo vnela burna razprava, ki bo primerjala vse poteze narobe sveta. Vsaka seveda na čisto lasten način.

KEMPERLE: Letošnja novost je ta, da vsi dogodki ne bodo več brezplačni. Za osrednje tri večere na gradu Dobrovo bo potrebno odšteti vstopnino. Zanj so se odločili predvsem zaradi težav s financiranjem festivala. **Rok Zavrtnik** iz **Založbe Sanje** pa ob tem dodaja...

ROK ZAVRTANIK: Časi so taki, kot vidimo demokracija in kultura ne veljata več, ne. Velja samo denar. In danes je vsem ki živijo in skušajo preživeti s poezijo, glasbo, ustvarjalnostjo zelo težko. Mi pač tudi skozi ta festival se trudimo poslanstvo umetnosti, in poezije, in glasbe, in pravljic za otroke, nadaljevati. Da si na tem mestu dovolim citirati Einsteina, ki je rekel: »Če želite, da bojo vaši otroci genialni, berite jim pravljice. In če želite, da bodo še bolj genialni, dajte jim še več pravljic«, ne. Namreč v pravljicah so stare modrosti sveta in isto velja za poezijo. In časi so taki, da potrebujemo nekaj več, da bomo našli rešitve za prihodnost, ker nekateri jo načrtujejo drugače kot bi si mi želeli.

KEMPERLE: Organizatorji so prepričani, da bo v pestrem programu vsak našel nekaj zase in si napolnil dušo z otroško igrivostjo in sanjajočo poezijo.